
Az Embernek külömb-féle Nemeiről.

A' leg-első és leg-fontosabb Külömbség, a' melly az Emberek' külömb-féle Nemei között taláztatik, a' Színbe' vagon, a' második a' Formába', és Nagyságba', a' harmadik a' Nemzetek' Természeti tulajdonságaikba'.

Éjszak felé Lapplandban, és Tatar Országának Déli Partjain lakik egy kis Neme az Embernek, a' mellynek igen tsudálatos Formája vagon. Ezen hihetőképben elkortsosodott Embereknek Száma, nagy, és mellze Földön el-terjed.

Úgy látzik, hogy a' Dániai, Svétziai Lappok, a' Zemblánusok, Borándusok, Samojédák, az Éjzaki Tatarok

tárok, a' Grönlándusok mind egygy Nemből származnak. Mind ezen Nemzeteknek, széles, és lapos Képek, fitos, szélesen lenyomott Orrrok, vagyon: Szemeiknek Szívárványja farga-barna, Feketére verő, Szemöldökök fűrű, és a' Vakfzemekre kiterjedő, Pofájok mód-nélkül püllyedit, Szájok igen nagy, Képeknek alsó Réfze keskeny, Ajakok vastag, és lefüggő, Szavok vékony, és sípító, Fejek nagy, Hajok fekete, és sima, Börök letét-barna. Testek kitsiny, és sovány, de zomok. Nagyságok rendszérint négy Lábnyi. Azt vélné az Ember, hogy mindegyik idéltlen születt közöttök.

Az egész Külömbőség ezen Nemzetek között, egyedül Rútságoknak nagyobb, vagy kissebb Grádusában helyheztesik.

A' Grönlándusok p. o. leg-feketébbek, és Olajszínűek, és némellyek azt állítják, hogy olly fekete Emberek vagynak közöttök mint a' Szeretsenyek. Az Affzonyok kitsinyek, de jól formáltattak. Tsetsek olly

púha, és hosszú, hogy azt Vállokra vethe-
tik, és Gyermeiket hátúlról szoptathatják.
Tsetsbimbójok olly fekete, mint a' Korom.
Képek széles, Szemeik feketék, és tüzesek,
Lábaik, és Kezeik rövidek.

Ezek a' Nemzetek, nem tsak rút For-
májokra, Kitsinységekre, Hajoknak, és Sze-
meknek Színére nézve, hanem még Hajlan-
dóságaikban, és Erköltsökben - is megegy-
syeznek. Közönségesen babonások, és os-
tobák.

A' Dániai Lappok minden Bóldog-
ságokat egy fekete Matskától függesztikfel,
a' melly minden Titkaikban Meg-hitjek, és
minden Dolgaikban Tanátsosok, de kivált-
képpen, midön előre megakarják tudni, ha
anátsos-é Vadáfszatra menni, vagy Halá-
zatot próbálni?

A' Svétziai Lappoknál, minden
Házban, egy Dob vagyon, a' melly által,
az Ördögtől kérnek Tanátsot. Jóllehet e-
rös,

rös, és jó futó Lábakkal bírnak, félénkek még-is, és a' Katonaságra alkalmatlanok. Gustávus Adolfus egy Regimentet akart allítani belőlök, de semmire sem mehetett vélek. Ugy látfzik, hogy egyedül tsak erre az Eletmódjára, és ebbe az Országba tereptettek.

Hogy febessen futhassanak a' Havon, Fenyő-fából tsinálnak Tsizmákat, a' melyeknek két Réf a' Hoffza, és Fállábnyi Szélessége. Elöl hegyesen felfelé állanak, Középen kereftül vagynak fúrva, hogy a' Lyukakon Szíjjakat lehessen kereftül húzni, és a' Lábhoz kötni. Ezen Lábbeliben olly febesen szaladnak a' Havon, hogy a' leg-szaladóbb Allat sem könnyen fut el előlök. Egy vasas, hegyes Bot van Kezekben, hogy egyenesen tarthassák, igazgathassák magokat, és hogy a' futó Allatokat leverhessék. Ezen Szántsizmákkal egyenlő Sebességgel mennek a' Hegyekre, és a' Völgyekbe. Az Afzfzonyok-is élnek ezen Tsizmákkal. Leg-inkább a' Hiúzokat, Rókákat,

Nyesteket vadásznak, hogy azoknak Böreiken Pályinkát, és Dohányt, a' mit igen szeretnek, tserélhessenek.

• ElEDELEK száraz Halakból, és Medve - Húsból áll, Kenyeret apróra törtt Halgerintzekből, gyenge Fenyő és Nyír-fa Héjjal egyeltve, tsinálnak. Igen kevesen főzzák Ételeket. Italokat Tzethal 'Sírból, és Vízből, a' mellybe' Fenyő - magot áztatnak, készítik,

A' Vallásról, vagy a' leg-főbb Valóság-ról, még tsak darabos Képzeletjeik lintsenek. Közönségesen Bálvány-imádók, és a' Babonának Rabjai.

Inkább lehet Ostobáknak, és Otsmányoknak, mintsem Vadaknak tartani. Minden Erköltseikből, és Szokásaikból Alacsonyok, és Utálatra-méltó-vóltok tetszik ki. Mezítelen, és eggyelesleg ferednek a' Legények és Leányok, az Anya, és a' Fijak, a' Férjfi, és Affzony-testvérek, minden
Sze-

Szemérem nélkül. Mihelyt felette meleg Ferdőjökből ki-jönnek, egyszeriben igen hideg Vízbe szökdösnek, hogy meg-hívesítsék magokat.

Az Idegenek eránt annyira adakozók, és emberségesek, hogy még Feleségeikkel, és Leányaikkal-is meg-kinállyák, és nagy Betsületnek tartják, ha Ajánlásokat meg-nem vetik. Ez szinté úgy Szokás a' Samojédáknál, és Borándusoknál mint a' Lappok, és Grönlándusok között. Ennek az az Oka, mivelhogy az Asszonyok felette rútak, és a' Férfiak által látják Rút-ságokat.

A' Laplandiai Asszonyok Télbe' Belénd-börben, Nyárban pedig Madár-börbe' járnak, mivel-hogy a' Vázony felől femmit fem tudnak.

A' Zemblaniai Asszonyok meg-fúrják Orrokat, és Füleiket, és valami kék Követskéket aggatnak belé. Homlokokat és

Allokat pedig kék Húzásokkal tarkára festik. A' Férjfiak körös-környül meg-nyírják Szakállokat, és semmit sem tartanak a' Szörékességére.

A' Grönlándiai Afzonyok Tengeri-kutya Bőrrel ruházkodnak, Fülbe-függőt-is viselnek, és Képeket Kékkel, és Sárgával festik.

Többnyire mindnyáján a' Föld alatt laknak, mint a' Vakondakok, vagy pedig Kalyibákban, a' mellyek egésszen bé vagy-nak takarva Földdel, Fa-héjjal, és Halgerintzekkel. Némelleyek a' Föld alatt Menéseket tsinálnak, hogy a' Télen által, Szomszédjaikat meg-látogathassák, és társaságosan élhessenek vélek.

Mivelhogy eggnéhány Hólnapokig tart az Éjj nálok, szüntelen Világot égetnek Lámpásban. E' végre a' Hal'sír szolgál nekik, a' mellyel nem tsak Lámpásaikat meg-töltik, hanem Szomjúságokat-is enyhítik.

Nyárban sem igen élhetnek több Könnyeséggel, mivel hogy ezen szép Rézfében az Elztendőnek, kintelenek egésszen a' Füstbe el-temetni magokat, hogy a' Legyeknek fájdalmas Tsipéseiktől óltalmazhassák magokat, a' mellyek itt fokkal számosabbak, mind a' leg-melegebb Tartományokban. *

Jóllehet illy kemény - és keserves Életek' Módja, még-is igen rítkán lehet Betegget találni közöttök. Sőt inkább mindnyájan hosszú Életet érnek, és az Öregek-is olly fris-

---

* Ez a' Féreg, a' mint Adánson írja, a' Senegalliai fekete Víznek, nádas, és hozzá férhetetlen Rézféből jön, olly nagy Számmal, hogy a' Levegőt meg-homályosítja. Allig óltalmazhatja magát tőle az Ember, mivelhogy Fúlánkjok a' leg-vastagabb Bőrt-is meg-hatja. Szúrások, mint-hogy eggyfzerre fokon lepik-meg az Embert, el-tűrhetetlen, és az egész Testen fájdalmas Égetést okoz. A' Szeretsenyek, igen magos Agyakon hálnak, hogy ezen Bogaraktól meg-örizkedhessenek.

frissek és elevenek , hogy bajosan lehet megkülömböztetni az Ifjaktól. A' legnagyobb Alkalmatlanság, a' melly közönséges közöttök, a' Vakságban, és Vakoskodásban áll. A' Hónak vakító Fejérsége Télben, Tavaszkor és Őszel, Nyárban pedig a' tsi-pő Füst Oka annak, hogy a' Lakosok közönségesen el-vesztik Szemek' Világát Öreg-ségekre.

A' Tatár Nemzetség véghetetlen Tartományokat foglal-el Asiában. Ruffziának egy Réfzétől, egészen Kamtsatkáig terjed, a' melly Köznek Hoffza tízen-egy és tízen-két száz Mért-föld között vagyon, Szélessége kétfáz ötven, és így leg-alább százszor nagyobb Magyar Országnál.

A' Tatár Nevezet alatt jövő Népeknek, felül széles, és már Ifjúságokban rántzos, alul pedig keskeny Képek vagyon, Örok rövid, és vastag, Szemek kitsiny, és mélyen fekvő, Pofájok nagy, Allok hosszú, és előre álló, hosszú ritka Fogaik, erős Szemek-

mekre le-nőtt Szemöldökök, vastag Szempillájok, lapos Képek, homályos Olajszínű Bőrök, fekete Hajok vagyon. Nagyságok középferű, de még-is igen erősek. Szakáll Helyében, mint a' Khinabéliek, egyes vékony Haj-tsomókat hordonak.

A' Kalmukok még-is leg-rútabbak a' Tatár Nemzetségek között, és egyedül Látások már Borzadást okozhat. Szüntelen ide 's tova tsaponganak, Vázfony, vagy Bör-sátorok alatt laknak, Eledelek nyers, vagy a' Nyereg alatt valamennyire megpárlott Ló - vagy Teve-hús; avagy a' Napon szárazított Halak. Köles-liszttel kiforrott Lótéj közönséges Italok. Mindnyájan kopasz Fővel járnak, elől még-is annyi Hajat hagynak, hogy kétfelől Tsombokot köthessenek belőle.

Az Afzonyok, vetélkednek Rútságokra nézve a' Férjfiakkal, Hajokat béfonják, és apró Réz-darabokat, vagy más efféle Ékességeket aggatnak reája.

Na-

Nagyobb Részre ezen Nemzeteknek, semmit sem tud a' Vallásról, Mértékletességről, és Illendőségről. Mindnyáján tolvajkodók, és ragadozók.

A' Dagestaniai Tatárok, a' kik jólrendeltt Országokkal határosok, nagy Kereskedést üznek a' Rabokkal, és azon Szerentsélenekkel, a' kiket el-ragadoznak, és a' Törököknek, vagy Per'sáknak el-adják azokat.

Leg-nagyobb Gazdagságok ezeknek a' Nemzeteknek a' Lovakban áll. Itt Szokás, hogy a' Lovak, az Emberekkel egy Társaságban laknak szüntelen. A' Tatárok Megszűnés nélkül Lovaik körül foglalatoskodnak, és olly derekasan meg-tudják tanítani azokat, hogy olly okossáknak tarthatná az Ember, mint Tanítójok. A' Kantárnak leg-gyengébb Mozdulása által igazgattathatnak; és mintegy még Gondolatját-is eltalálják a' Lovaglónak.

Men-

Mennél mélyebben mégyen az Ember Napkelet felé a' szabad Tatór Országba, annál türhetőbbek Képeik, jóllehet valóságos Karakterek meg-marad. Eggy Szóval: a' Monguli Tatórok vagy Khinának Elfoglalói Eleitől fogva, leg-jobb Rendben vóltak ezen Nemzetek között, és máig-is leg-kevésbé rútak. Mindazáltal mint a' többieknek kitsiny Szemek, széles, és Lapos Képek, rövid, de mindenkor fekete, vagy veres-barna Szakállok, rövid, széles, és lapos Orok, fekete-barna, de nem olly igen olajszínü Börök vagon.

Minthogy ezen Nemzetek között igen fok Rabok vagnak mind a' két Nemből, a' kiket Lengyel, és Orosz Országból ragadtak el; minthogy Vallások az Ágyasok' Tartását megengedi, és Sultánjaik, és a' Murtzok, a' kik a' Nemesek közöttök, Tzirkaffziából, és Georgiából hozatnak magoknak Feleségeket, természetes Dolog, hogy ezen Egyelítésből kevésbbé rú Gyermekek származnak. Sőt inkább van eggy egéfsz

egész Nemzet ezen Tatárok között, Kabadifzkinak hívják, mellynek Férjfiái, és Afzonyai rend kívül szépek. Ezeknek szép, eleven, piros Képek, nagy tüzes, fekete Szemek vagyon, Termetek nagy, és tekintetes.

Közönségesen vévén, a' Tatárok vakmerő, hadakozó, Vadászatot - szerető Emberek, szeretik a' Szabadságot, de a' mellett baromi gorombák.

Még nintsen meghatározva, ha más Eredetűek - é a' Khinabéliek, mint a' Tatárok, és egyedül tsak különböző Hajlandóságaik, Erköltseik, és Szokásaik ad erre a' Kérdésre Alkalmatosságot, mivelhogy

A' Khinaiak puhák, békességesek, érzéketlenek, Szabadságra nem vágyódók, Komplimentírozók egész az Utálatig. De ha Formájokat, és Képeket vizsgálja az Ember, tsalhatatlan Jeleit találja a' Hasonlatosságnak, a' Khinák, és Tatárok között.

Tag.

Tagjaik helyes Mértékre vagynak formálva, de Testek vastag, és kövér, Képek széles, és kerék, Szemek kitsiny, Szemöldökök vastag, Orok tompa, és kitsiny; mind a' két Ajakokon vagynak egynéhány Szakáll-tsomótskák, Allokon pedig kevés Szőr vagyon. A' Déli Tartományokban lakó Khinák barnábbak a' többieknél, az Ország' Közepében Lakók pedig olly fejérek, mint Németh, vagy Magyar Országának Lakosi.

Az Affzonyok minden Mesterséggel azon vagynak, hogy Szemeiket olly kitsinyé tsinálják, a' mint tsak lehet. Az ifjú Leánykák szüntelen húzogatják Szempillájokat, hogy Szemek kitsiny, és hosszú legyen, mivelhogy a' nélkül, és széles lenyomott Or nélkül, nem remélhetik, hogy a' Khinai tökélletes Szépségek közé számláltassanak. Egyébként Színek szép, Ajakaik igen pirosak, Szájok jól formáltt, Hajok igen fekete, Fogaik a' Bétellel * való Éléstől megfelel.

---

* Linné Piper Bételének nevezi.
Ez egy folyó Plánta, Levelei ollyan.
Uran. II-dik Köt.   k   lya.

feketednek, Börök-is a' fok Festéstől annyira meg-rántzosodik, hogy egy harmíntz Efstendős Affzonyt, már vén Affzonynak vélne az Ember.

A' Japoniaiak, és Khinabéliek között olly nagy a' Hasonlatosság, hogy egy Eredetűeknek tartaná az Ember. A' Japoniaiaknak lárgább, vagy inkább barnább Színek vagyon, Testek' Alkotása erős,

zo.

---

lyanok, mint a' Tzitrom-fáé, keserűk, és veres Nedvességgel bővelkednek. Ezen Levelek olly közönségesek, hogy mind a' Gazdagok, mind a' Szegények, szüntelen magoknál hordozzák Skátulyákban vagy Zsatskókban. Midőn öfvetalálkoznak, vagy egymást látogatják, Bétellel kínálják egymást, és a' leg-nagyobb Gorombaságnak tartatik, a' Vendéget avval meg nem kínálni, és Gyalázatnak azt megvetni. Alig lehet valamelly Fő-személlyel beszélni, a' nélkül, hogy Bételt ne tartson a' Szájában az, a' ki béfzéli.

zomokok, Képek lapos, Izéles, Orok - is olyan, Szemeik kitsinyek, Szakállók vékony, Hajok fekete.

Kharakterekre nézve kevélyek, hadakozók, mindenre alkalmasok, erősek, kedveltetők, és udvariak. Ide tartozik a' Beszédben-való Könnyűség, Allhatatlanság, és Hijába'-valóság. Tsudálkozásra méltó benne az Éhség', Szomjúság', Hideg', Meleg', és az Élet' minden Vízontagságainak könnyű Elviselete. A' Mesterségekre, és Kézimunkákra - is igen alkalmasok, és szorgalmatosok. Az Evés mellett, valamint a' Khinaiak, apró Bototskákkal élnek, és Edeleket számtalan Tzeremóniák, és különös Jelengetésekkel eszik meg. Rövideden csak nem mind azon Hajlandóságok, Erkölcstök, és Szokások uralkodnak közöttök, a' mellyek Khinában.

A' leg-nevetségesebb Szokás, a' melly e' két Nemzetnél vagyon, az, hogy az Afz.

szonyok Lábait addig erőltetik, míg olly kitsinnyé nem tsinálják, hogy alig állhatnak. Némelly Utazók azt írják, hogy Khinában, mihelyt a' Leányka a' három Eszten-dőt meghaladta, egy Lábát, a' másik után ketté törik, úgy hogy a' Lábújjakat a' Talp alá lehessen hajtani, hogy a' Húst forró Vizzel igyekeznek meg-emészteni, azután pedig a' Lábát külömbféle Kötésekbe kötik, mind addig, míg azt a' Görbeséget fel nem vette, a' melly egy Khinai Lábnak Szép-ségére meg-kívántatik. Az igen természetes Dolog, hogy a' Fájdalom, a' melly ebből az Erőltetésből származik, egész Életekben tart, és igen nevettséges Járást okoz. De mit nem tsinál az Affzony, hogy egy kép-zelt Szépségnek Birtokába juthasson. Leg-alább a' Khinai Affzonyok örömet szenvedik ezen tartó Fájdalmat, mivelhogy az által Szeretőjök' Birtokáról bizonyossá tétetnek, és talán el-is hagynák vágni Lábo-kat, ha az által inkább meg-nyerhetnék a' Férfiak' Hajlandóságát.

Dél és Napnyúgot felé, határoznak Khinával a' Kochinkhina- és Tunquinabéliek.

A' Tunquinabéliek közép Terme-
tüek, és barnák, de Bőrök szép, és sima.
Képek közönségesen hosszús, és laposkerék,
Orok jól formáltt, Ajakaik szépek, Hajok
fekete, sűrű, és hosszú. Fogaikat olly fe-
ketére festik, a' mint tsak lehet.

Első Tekintettel, mindjárt látja az Em-
ber, hogy ezek a' Nemzetek keveset kü-
lömböznek a' Khinabéliektől. Még Színekre
nézve-is egyeznek azokkal, a' kik inkább
Délfelé laknak. Hogy pedig közönségesen
barnábbak, mint a' Khinabéliek, az az Oka,
hogy melegebb Ég alatt laknak.

Hasonlóképpen van a' Dolog a' Siám-
Pegu - Arakan - Laosbéliekkel - is.
Mind ezen Nemzeteknek, nagy Hasonlatos-
ságok vagyon a' Khinabéliekkel, Abrázat-
jokra nézve. Színekben ugyan különböz-
nek.

A' Siámbéliek inkább kitsinyek, mint nagyok, Testek jól épültt, Képek inkább hosszasan kerék, mint sem négy Szegeletű, fzéles és felül ki-ülő, Homlokok lassán-lassán keskenyedik, és felül olly hegyesen végződik, mint Allok alúl. Kis Szemeik mélyen fekűsznek, azoknak Fejérje sárgás, Szájok nagy, Ajakaik vastagok, Fogaiikat feketére festik, Képeknek goromba Színe barnaveressel eggyesleg, vagy, a' mint némelleyek írják, hamú-szín. Orok rövid, és elöl kerekded, Fülök nagyobb mint a' miénk, és annál szebbnek tartják, mennél nagyobb.

Közönségesen igen fokot tartanak a' nagy Fülről a' Napkeleti Nemzetek. Némelleyek szüntelen Húzogatas által igyekeznek azt nagyítani, és tsak olly Lyukatskát fúrnak rajta, a' mellybe a' Fülön-függöket húzzák. Mások, kiváltképpen pedig Laos Országának Lakossai, olly nagy Lyukakat tsinálnak apródonként Fülökbe', hogy az

Ök.

Öklét által dughatja az Ember, és ezeknek Füleik egéfsz a' Vállokig le-függnek.

A' Siámbélieknek Füleik, természetesen nagyobbak valamivel a' miéinknél; Hajok sűrű, fekete, és lima. Mind a' Férjfiak, mind az Asszonyok, tsak Fülökig nevelik azt. Ajakaikat bizonyos jó-szagú Kenettel kenik-bé, a' mellytől igen halaványok léfznek. A' Természet igen kevés Szakált adott nékik, de azt-is ki-szaggatják, Körmeiket ellenben szorgalmatosan megnevelik. Az Asszonyok olly nehéz Fülbe-függöket hordonak, hogy az azoktól tsináltt Lyukakon, eggy Hüvelyk'újj kereftül fér. Képeknek Színe fekete-barna, Testek karcsú, Magokviselése szelíd, barátságos, kedveltető. Olly Ugrók, és Tántzosok vagnak közöttök, a' kik az Európaiakkal vetélkednek. Fogaikat valamelly Kenötstsel feketítik, a' mellyet gyakran meg-kell újjítani, a' midön mindenkor meg-tartóztatják magokat az Evéstől, eggy-néhány Napokig, hogy a' Firnisznek Ideje légyen jól meg-

ragadni. Fogaik' Feketítésének azt a' nevetséges Okát adják, hogy illetlen, hogy az Embernek olly fejr Foga légyen, mint a' Barmoknak.

Arakánnak, és Pégúnak Lakosi, fokot hasonlítanak a' Siámbéliekhez. A' Khinabéliektől feketébb Színekre különböznek, Képek', és Testek' Formájára pedig igen keveset.

Az Arakánbélielnél nagy Szépségnek tartatik a' széles, és lapos Homlok, és az Okból Gyermeküknek Homlokokra, mindjárt Születések után, nehéz Ón-táblátskát téfsznek, hogy apródonként meg-laposodjon. Ezen kívül tágas Or-lyukaik, tüzes, hofszú Szemeik, és egész Vállig függő Füleik vannak. Jó ízűen meg-efzik az Egereket, Patkányokat, Kígyókat, és büdös Halakat.

Ezekből lehet látni, hogy a' Khinabéliek, és ezen Nemzetek között, nem nagy
Kü-

Külömbőség vagyon, és hogy kis Szemeikre nézve, a' Tatarokhoz hasonlítanak.

Ha Délfelé mégyen az Ember már észrevehető Változást, vagy leg-alább Külömbőséget talál az Abrázatokban.

Malakka Fél-szigetének, és Sumatra Szigetének Lakosi, feketék, kitsinyek, frisek, jó Formájúak. Mezítelenek egész Agyékokig, és egyedül csak valami Kötényt hordonak hol az eggy, hol a' más Vállokon. Természetesen bátrak, és akkor vezedelmesek-is, midőn Szokások fzerint, Opiumot vettek, a' melly Fejeket meg-bóditja, és meg-rézfegíti őket. Kevélyek, és ellenkezők.

Pugniatán vagy Pissagán Szigetében, a' melly tízenhat Mértföldnyire van Sumatrától, a' Braziliabéliekhez hasonlítanak a' Lakosok Nagyságokra, Termetekre, és Színekre nézve. Hajok fima,

és igen hosszú, egyéb'aránt pedig mezítelen járnak.

A' Nikobári Szigeteknek Lakosi, nagyok, és szép Termetűek, Színek fekete-barna, és sárgás, Képek hosszas, Hajok fekete, és sima, Orok középszerű. Asszonyaiknak femmi Szemöldökök lintsen, hihető, hogy ki-lzaggatják azt. Majd nem e-gésszen mezítelen járnak.

A' Sombreó Szigetének, a' melly Éjj-fzak felé esik Nikobártól, Lakosi feketék, de Képeket külömb-féle Színekre, zöldre, sárgára, 's a' t. festik.

Malakkának, Sumatranak, és több apró Szigeteknek Lakosi, már magok között-is, de főképpen a' Khinabéliektől, és Tatároktól különböznek, és más Eredetűeknek látfzonak lenni.

A' Jávbéliek ellenben jó-formán hasonlítanak a' Khinabéliekhez, jóllehet Szom.

Szomzfédi Sumatrának, és Malakkának. Erős, és vastag Termetűek, Nagyságok középfzerű, Képek lapos, Pofájok düllyedt, Szemöldökök vastag, és lehajló, Szemeik kitsinyek, Szakállok fekete, és igen ritka, valamint Hajok-is.

Jáva Szigetének Lakosai, jóltermett, erős Emberek. Képek lapos, Pofájok széles, és ki-ülő, Szempillájok nagy, Szemeik kitsinyek, Hajok hosszú, Képeknek Színe fekete-barna, Szakállok ritka, Körmeik hosszúk, és Fogaik meg vagynak reszelve. Bártrak, és a' nagy Melegség miatt mezítelen járnak.

Ezeken kívül, igen nagy Külömbőség vagyon a' Lakosok között, mind Abrázatok', mind Testek' Formájára, mind pedig Színekre nézve, mivelhogy fokféle Nemzetek lakják ezen Szigetet. Példának Okáért, vagyon egy egész Nemzet a' Jáva Szigetében, Khakrelas a' Neve. Az ehez tartozó Emberek fejeér, és sárgás Színűek,

és

és olly gyenge Szemek vagyon, hogy a' Nap' Világát el-nem szenvedhetik. Ejjel igen jól látnak, Nappal pedig le-függesztett, és bé-húnytt Szemekkel járnak.

A' Molukki Szigeteknek Lakosai, a' Sumatra-és Jáva-béliekhez hasonlítanak, mind Életek' Mójára mind Fegyverekre, mind Nyelvekre mind Ruhájokra, és Színekre, 's a' t. nézve. Hajok fima, és fekete, Szemeik nagyok, Szemöldökök, és Szempillájok széles, Testek erős, és tartó. Hosszú Életük, jóllehet Hajok idején megöfzül.

Banda Szigetének eredeti Lakosai felel azt beszélik a' Hollándiai Irók, hogy igen hosszú Életük, és hogy száz harmintz Elftendős Embert látni közöttök, nem ritka Dolog. A' Férjfiak igen túnyák, egyedül tsak Sétálással töltik Idejeket, és a' Dolgot Feleségeikre hagyják.

A' Filippinai Szigeteknek Lakosai, fokféle Nemzeteknek Egyelítéséből eredtek, mivelhogy Spanyolokkal, India-Khina-Malabárbeliekkel, Feketékkel 's a' t. házasodtak öfzve.

Ejzrak felé Mánilától vagyön a' Formóza Szigete, nem mellze Fokiához egyg Khinai Tartományhoz, azomban még sem hasonlítanak Lakosi a' Khinabéliekhez. A' Férjfiak, kiváltképpen pedig, a' kik a' Hegyekben laknak, kisedé Termetűek, és széles Képűek. Az Asszonyoknak nagy, és tellyes Melyjek vagyön, és szakállasok, mint a' Férjfiak, Fülök hosszú, a' mellyet még inkább meg.hosszítanak, a' külömbféle nagy Tsigákból-való Fülbefüggők. Hajok hosszú, fekete, Színek sárga-fekete, vagy fejr-sárga, vagy egésszen sárga. Igen jó Úfzók, és Futók. Egyg Útazó azt írja, hogy egyg Embert látott itt, a' kinek egyg Lábnál hosszabb Farka vólt, melly bé vólt növe barna-veres Szörrel, és majd az Ökör-farkhoz hasonlított. Ez az Ember azt állí-

tot.

totta, hogy ezen Szigetnek Déli Lakosai színt'úgy Farkasok mint ő. Azomban hihe-
tőbb, hogy inkább Majmok mintsem Embe-
rek azok, a' miket Farkas Embereknek len-
ni állítanak némelly írók.

A' Máriáni, vagy Tolvaj Szige-
tek leg-messzebb fekszenek Napkelet felé.
Lakói igen buta, és tapasztalatlan Emberek.
Minekelőtte az Európaiak ide jöttek vólna,
a' Tűz' Hafznát sem tudták, és le-írhatat-
lan vólt Bámúlások, midön azt leg-elsőben
meg-látták. Képeknek Színe, nem olly igen
barna, mint a' Filippinai Szigetek' La-
kóié. Az Európabélieket fellyül mülják Iz-
mosságokra, és Erejekre nézve. Termetek
szép, és magas. Eledelek Gyökér, Gyü-
mölt, és Hal. Jóllehet nagyok, még - is
igen gyorsak - is a' mellett. Hosszü Életük,
és száz Efsztendős Öregeket, a' kik soha sem
vóltak betegek, látni közöttök nem Ujság.
Némellyek olly erőseknek írják, hogy öt
Mázsát könnyen hordoznak.

Dél felé a' Máriáni Szigetektől, és Napkelet felé a' Molukki Szigetektől, vagy a' Papusok' Országa, és Ujj-Guinea.

A' Papusok fekete, vad, és baromi Emberek. Mind a' két Fülöket, Oroknak mind a' két Tzimpáját, sőt még Választófalát-is, bé-függesztik Karikákkal, Karjait fellyül Gyöngyházzal ékesítik, Fejekén pedig tarkára festett Fahéj-Kutsmát viselnek. Testek jól épültt, és erős, Fogaik feketék, Szakállok erős, rövid, kondor, Hajok fekete, de nem olly gyapjas, mint a' Szeretsenyeké. Sebes futók, és kemény Fából tsináltt Fegyverekkel óltalmazzák magokat, mivelhogy a' Vasnak Hasznáról semmit sem tudnak. Fogaikkal-is óltalmazzák magokat, és harapnak, mint a' mérges Kutyák. A' Bételt szeretik, és jó ízűen eszik a' Guinai Borsot Mésszel el-vegyítve, a' mellyel Szakállokat, és Hajokat-is bé-szokták porozni.

Az Allzonyoknak még tsak Látása - is
 Utálást gerjeszthet. Tsetsek egézf Köldö-
 kig függ le, Hasok rend - kívül nagy, Kar-
 jaik, és Tzombjaik vékonyak, Képeknek For-
 mája olyan mint a' Majmoké, egy Szóval,
 a' Rútságot magát nem lehetne rútabbra
 festeni, mint ezek az Allzonyok.

Újj Guineának Ganet-Denys Ne-
 vezetű Szigetének Lakossai, feketék, gyor-
 sak, és jó Formájúak, Fejek széles, kerék,
 Hajok rövid, kondor, a' mellyet fokfélekép-
 pen nyírkálnak, és fargára, fejerre, veresre
 's a' t. festenek. Abrázatjok türhető vólna,
 ha nevettséges Módon el nem tsúfítanák
 azt. De Orokon kerefztül egy négy Újjnyi
 hosszú, és egy Újjnyi vastag Páltzátskát
 húznak, úgy hogy ezen tsudálatos Ékesség
 miatt, tsak Orok' Hegyét lehet látni: Füle-
 ikbe - is Lyukakat tsinálnak, és hasonló
 Bototskákkal ékesítik azokat.

Újj Hollandia' Partjának Lakosi,
 a' Déli Szélességnek 16. Grádusa alatt, Ti-
 mor

mor Szigetéből Dél felé a' leg-nyomorúltab' Emberek e' Világon, és leg-inkább közelítenek a' Baromhoz. Magassak, kartsúk, egyenesek, hosszú, vékony Tagokkal, vastag Fövel, kerék Homlokkal, és igen széles Szemöldökökkel. Ifjúságoktól fogva félig béhúnnyák Szemeket, hogy azokat a' Legyek' mérges Tsipésektől meg-örízhessék. Nem-is esmérhetnének meg semmit-is messzéről, ha Fejeket mindég felfelé nem tartanák, mint ha Fejek felett akarnának valamit nézni. Orok, és Ajakok vastag, Szájok igen nagy. Két első Fogaikat, hihető, hogy még Gyermekségekben, ki-török, mivelhogy azoknak, valamint a' Szakálnak-is, még tsak Nyomdokát sem találhatni, sem az Affzonyoknál, sem a' Férfiaknál. Hosszú Képek irtóztató, mivelhogy egy kellemetes Húzás lintsen benne. Hajok rövid, fekete, és kondor. Színek-is olly fekete, mint a' Guineai Szeretsenyeké. Nem ruházkódnak, hanem Agyékaikat, egy Darab Fa-héjjal övedzik körül, mellynek Közepéből, egy Tsomó hosszú Fű függ le. Házat nem épí-

tenek, hanem minden Takaró nélkül, a' szabad Ég alatt, a' Földön hálnak. Társaságosan élnek, hűznan, harmíntzan, Férjfiak, Asszonyok, Gyermekek egyeelesleg.

Leg-főbb Eledelek, valamelly kis Hatalskákban áll, mellyeket bizonyos Víz-reklesztetekben fognak, a' Tenger kis Öbleiben. A' Kenyérről, Búzáról 's a' t. semmit sem tudnak.

A' Mogolok, és egyéb Nemzetek az Indus' Félzigetében, sokat hasonlítanak az Európabéliekhez, mind Nagyságokra, mind Abrázatjokra nézve, Színekben pedig, majd jobban, majd kevesbé különböznek tőlök.

A' Mogolok Olajszínűek, jóllehet Mogol annyit téfzen az Indiai Nyelven, mint fejér. Az odai Asszonyok igen tiszták, mivelhogy gyakran ferednek, egyébként Olajszínűek mint a' Férjfiak, hosszú Lábúk, és Derekúk. A' Férjfiaknak, tsak igen kitsiny Szakállok vagyon. Az Asszonyok tiszta Ele-
tük,

tük, és termékenyek. A' Szülés könnyü: ma lebetegzenek, hólnap pedig már az Útfán járkálnak. A' Dékán' Országában, a' Gyermekeket is igen idején öfzve-házasítják. A' tíz Elztendős Gyermekeknek, már Szabadsága vagyon, nyóltz Elztendős Feleségénél hálni, és Gyermekek is származnak ezen Házasságból. De az illy ifjú Anyák, már harmintz Elztendős Korokban, nem szülnek, és rántzodni kezdenek. Némelly Affzonyoknak közöttök, különös Szokások vagyon. Tudni illik, olly Formán, a' mint Köppölyt szoktak tenni, külömbféle Virágokat vágatnak Testekbe, és azokat, Gyökerek' Nedvével, olly tarkára festik, hogy Böröket, valamelly virágos Matériának gondolná az Ember.

A' Bengaliak fárgábbak, mint a' Mogolok, Erkölsökre nézve is igen fokot külömböznek egymástól. Az Affzonyok leg-fajtalanabbaknak tartatnak egész Indiában. Itt nagy kereskedést üznek mind a' Férjfiakkal, mind az Affzonyokkal. Sok Herélteket is szoktak tsinálni, és el-adni. Dí-

tsérik Szépségeket, és jó Formájokat, Szorgalmatosságokat a' Kereskedésben, és Erköltsöknek Kellemetességet.

A' Koromándeli Partnak Lakosi, feketébbek a' Bengaliaiaknál, de nem olly jó Erköltsük, és többnyire, de kiváltképpen a' közönséges Emberek mezítelen járnak.

Még feketébbek a' Malabáriai Partnak Lakói, Hajok hosszú, sima, fekete, Nagyságokra nézve olyanok, mint az Európabéliek. Az Asszonyok Arany-karikákkal ékesítik Orrokat. A' közönséges Víz-tartókban, a' Város' Közepében, ferdének egymással a' Férjfiak, Asszonyok, és Leányok. Nyóltz Elztendös Korokban, Férjhez mennek a' Leányok.

Az Indiai külömbféle Nemzeteknek Szokásai tusdálatosok, és különösök.

A' Bániánokat nem lehet reá venni, hogy valamelly Allatból egyenek, a' melly

va-

valaha éltt. A' leg-kissebb Férget-is, főt még a' Tetűt-is, írtóznak meg-ölni. Gondoskodások mind annak Meg-tartásában, a' mi él, annyira mégyen, hogy Ris-kását, és Babot háynak a' Vízbe, a' Halaknak, és Búzát fzőrnak el a' Földön, a' Férgék', és Madarak' Számára. Midőn Vadázt, vagy Halázt látnak, mindent el-követnek, hogy a' Vadaknak, és Halaknak-való Kedvezésre reá befzéljék. Ha Kérések fikeretlen, ígérnek, hogy a' Puskának, és Hálónak Arrát meg-adják; ha ez sem használ, fel-zavarják a' Vízet, hogy a' Halak el-fzaladjanak, és tele Torokból kiabálnak, hogy a' Vadaikat, és Madarakat el-keressék.

A' Nairok Kalikútban, mind Nemes Vitézek, a' kik szüntelen Fegyverben vagynak, szép, jól termett, de egy keveset Olajfzinü, magas, bátor méréfz, és alkalmas Fegyverviselő Emberek. De Fülöket annyira meg-hoffzabbitják, hogy Válokig, néha pedig azon alól függ. A' Férfiak tsak egy Feleséget, az Allzonyok pe-

dig, több Férjet vehetnek. Vannak - is olly Affzonyok, a' kiknek tíz Férjek vagyon, a' kiket úgy néznek, mint Szépségek által meggyőzött Rabokat. Ez tsak a' Nemes Affzonyoknak Elsősége, a' Polgár Affzonyok ellenben, mintha egészen más Természetük vólnának, kéntelenek egy Férjjel meg-elégedni.

A' Kalikúti Polgárok, vagy az úgy nevezett Moucoisok, a' melly alatt, egy általlyában, a' Köz-nép értetik, éppen nem látszonak egy Nemük lenni a' Nairokkal, vagy Nemesekkel; mivelhogy mind a' Férjfiak, mind az Affzonyok sokkal rútabbak, fárgábbak, és kisebbek közöttök.

Ezeken kívül, vagynak a' Nairok között, olly Férjfiak, és Affzonyok, a' kiknek nem Betegség által, hanem Születésektől-fogva, olly vastag Lábok vagyon, mint az Ember'Dereka szokott lenni. Némellyeknek tsak egy Lábok illy formátlan, de többnyire mind a' kettő. A' Bőr ezeken a' Lába-

kon kemény, és darabos, mint a' Szömörtső. De azért könnyen járnak. Ezek a' vastag Lábú Emberek, leg számosabban vannak a' Nairok között. Mindazonáltal találtnak egyenként más Tartományokban is, mint Tz éjlánba'.

A' Tz éjlon Szigetének Lakosi, nagyok, barnák, Fülök hosszan le-függő, Hajok fekete. A' Köz-nép tsak nem mezítelen jár, az Asszonyok pedig fel-fedezett Melyel jelennek-meg. Ez a' Szokás majd egész Indiában közönséges.

Ezen Szigetben vagynak még Vad-emberek is, a' mellyeket Bedásnak hívnak a' Lakosok. A' Szigetnek Ejjfzaki Réfzében laknak, és egészen más Eredetüknek látszónak lenni, mint minden egyéb Lakosok. Lak-helyek olly sűrű Fák között vagyon, hogy felette nagy Bajjal lehet hozzájuk jutni. Itt annyira el vagynak rejtve, hogy igen ritkán lehet egyet látni közülök. Színekre nézve hasonlítanak a' fejer Európaiak-

hoz, vagynak még - is barna - veresek között. A' Tzéláni Nyelvet nem beszélik, és az övéket senki sem érti, mivelhogy semmi Hasonlatossága nintsen az Indiaiakkal. Semmi Közösség nintsen senkivel, és sem Házakat, sem Falukot nem építenek. Fegyverek Ijj, és Nyíl, a' mellyel Vad-dífnókat, Szarvasokat, és más Vadakat lönek, a' mellyeknek Húsát, soha sem főzik, vagy sűtik, hanem Mézzel tsinálják-bé, a' mellyel bővelkednek.

Ennek a' nem igen számos Nemzetnek, a' mellynek minden Familiája magánosan lakik, Eredete nem esméretes. Úgy látszik, hogy ezek a' Bedák, és a' Khakrelákok Jávában, az Európabéliektől származnak. Mert nem eshetett - é az meg, hogy némelly Férjfiak, és Asszonyok ezen a' Szigeten hagyattak valaha az Európaiaktól, vagy pedig Hajó - törés által, ide vettek, és a' Lakosoktól való Félelem miatt, az Erdőkben, és Kösziklák közt kerestek Menendek-helyet, és ott a' született Vadak' Módja
fze.

szerént éltek , a' melly Életnek tulajdon Gyönyörűségei vagynak ?

A' Maldiviabélieket a' Tzéjlon Lakosai' Maradékinak tartják , de semmi Hasonlatosság nintsen közöttök , és kevesebbet különböznek az Európabéliektől, Olajfzíneket kivévén. Sok Nemzetekből öszvevegyültt Nemzetnek lehet őket tartani. Az Éjjfzakiak pallérozottabbak , mint a' Déliek, a' kik feketébbek-is. Az Affzonyok között, a' kik türhetők , többnyire mindnyájan zöldellő-olajfzínük , de vagynak olly fejérek-is közöttök , mint az Európaiak, de mindnyájoknak felette fekete Hajok vagyon, a' mit a' leg-nagyobb Szépségek közzé számlálnak. Erre az is fokot tehet, hogy kilentz Elz تندös korokig , minden Héten megnyírják Hajokat Gyermekeiknek. Ha ezen Szokások nem vólna , talán nem vólnának mindnyájan fekete Hajúk , mert lehet látni Gyermekeket közöttök , a' kiknek félig sárga Hajok vagyon. A' Férjfiak sokkal szőfősebbek , mint az Európaiak.

A' Maldiviaiak hajlandók a' Munká-
ra, alkalmasok a' Mesterségekre, de egy-
fzersmind babonások is, és fajtalanok. Jól-
lehet igen tisztátalanok az Allzonyok, és
önként meg-adják magokat, még-is különös
Gondossággal fedezik-el Melyeket. Túnya-
ságok olly meffze terjed, hogy leg-nagyobb
Gyönyörűségnek tartják, szüntelen renget-
tetni magokat. Mindég Bételt rágnak, és
Eledeleikbe igen fok Fűszerfzámot raknak.

A' Guzaráta Lakosi, az Ég' Tájá-
hoz képest, fetét-barnák, vagy Olajfzínük.
A' Férjfiak erősek, jól-termettek, fekete
Szemük, és Hajúk; az Allzonyok pedig ki-
tsinyek, de tiszták, és szép Termetük, hofz-
fzú Hajúk. Orokba Karikákat, Fülökbe pe-
dig nagy Ékességeket aggatnak. Púposokat,
vagy fántákat látni közöttök, igen nagy
Ritkaság.

Goa Várossa régtől fogva esméretes,
mint a' Portugallusoknak fő Váro-
sok Napkeleti Indiákban. Jóllehet már
nagy

nagy Réfze vóltt Fényességének el-tűntt, még is, most-is nagy, és gazdag Kereskedő-város. Itt tartatott régenten a' leg-nagyobb Rabvásár, az egész Világon. Itt lehetett a' leg-fzebb Leányokat, és Asszonyokat venni Napkeleti Indiának minden Tartományaiból: Fejérek olaj-zöldek, setét-barnák, eggy Szóval, mindenféle Színük árultatnak itt. Többnyire mindnyájan tudnak bizonyos Szerfzámokon muzsikálni, és szépen varni, és hímezni. Az egészen fekete Mozambiki Káffer Leányokat leginkább szeretik a' született Indiaiak.

A' Meg-jegyzést érdemel, hogy a' született Indiai Férjfiaknak és Asszonyoknak Izzadsága, nem rossz Szagú, az Afrikai Szeretsenyeknek Izzadsága ellenben, a' leg-kisebb Mozgás után, olly túrhetetlen, és lúg-szagú, hogy nem-is közelíthet feléjük az Ember.

Az Indiai Asszonyok felette szeretik az Európai fejer Férjfiakat, és eleibe tészik az

In-

Indiai fehér Férjfiaknak, vagy inkább minden Indiaiaknak.

A' Persák' Szomfzédi a' Mogoloknak, és nagy Hasonlatosságok-is vagyón vélek.

A' régi Persáknak Maradéki Gauroknak hívattatnak, és rút, formátlan Termetük, és darabos Börük. Hasonlók azok-is, a' kik Indiával határosok. Egyéb Réfzeiben Persiának, igen megfzépültt a' Persiai Vér, a' Georgiai, és Tzirkáffziai által, a' melly két Nemzetekben a' legfzebb Emberek teremnek. Nehezen lehet egy Fő-persát találni, a' kinek Georgiai, vagy Tzirkáffziai Anyja ne lett volna. Már most tehát igen szépek a' Persiai Affzonyok, de nem számláltathatnak még-is a' tökéletes Szépségek közé, mint a' Georgiaiak. A' Férjfiak többnyire nagyok, egyenesek, eleven Pirosságúak, kedveltető Képük. Szépségeket az Égnek, és annak a' Mértékleteségnek közönhetik, a' melly.

mellyben neveltettek, és az idegen Vérrel-
való Egyelítésnek. E' nélkül; a' leg-főbb
Persák-is igen rútak vólnának, mivelhogy
a' Tatároktól erednek, a' kik rút, és for-
mátlan Emberek.

A' Persák jó Erkölsük, udvariak, oko-
sak; tüzes, eleven, termékeny Képzelődés-
sel bírnak, hajlandók a' Tudományokra,
Mesterségekre, és Kézmunkákra; szeretik a'
Betsületet, vagy inkább a' Hijjába-valóság-
got, az igaz Betsület-szeretetnek hamis Ké-
pét. E' mellett, hajló és engedelmes Ter-
mészetek, munkás, tsalárd Elméjek vagyon,
az Affzonyt nagyon szeretik, és ez gyakran
a' Fajtalanságig mégyen, hajlandók a' Kér-
kedésre, és Vefztegetésre, és azért semmit
sem értenek a' Gazdálkodáshoz, és Keres-
kedéshez.

Atallyába' szállván, mértékletesek; e-
gyedül tsak a' Gyümöls' Ételében lehet
Mértékletlenséggel vádolni. Nem ritka Do-
log, hogy eggy Persa tízen-két Font Din-
nyét

nyét meg-efzik egyfzerre. Söt vannak olyanok-is, a' kik 36. 48. Fontot meg-efznek. Innen nem lehet tsudálni, ha olvassa az Ember, hogy fokban közülök a' Gyümölts' mértékletlen Étele miatt meg-halnak.

Persiában igen fok szép mindenféle Színű Affzonyok vagynak. A' Kereskedök' minden Szegleteiben a' Világnak ki-keresik a' leg-szebbeket. A' Fejéreket Lengyel Országból, Múfzka Országból, Georgiából, Tzir-káffziából, és a' nagy Tatár Ország' Széleiből hozzák; a' Bárnákat a' nagy Mogol, és a' Galkondai, és Vizapuri Királyok' Orzágaiból; a' Feketéket pedig, a' Melinda, és a' Veres-tenger' Partja-iról.

A' közönséges Affzonyok' különös Babonától fogattattak-el. A' Terméketlenek, azt hizik, hogy ha a' fel-akasztott Emberek' Teste között, mennek el, termékenyek léfsznek. Ha ez a' különös Efzköz nem használ, a' közönséges Ferdő-házakhoz mennek,

nek, a' midön fok Férjfiak ferednek benn,
és a' ki - folyo Vizen eggynéhányfzor által
meg által - mennek.

Az Arabsok a' Függetlenségnek Alla-
potjában élnek, a' melly minden Törvény'
Meg-vetésén épül: Rend-tartás, és tsak nem
minden Társalkodás nélkül élnek, mint a'
Tatárok. Fejeik, és Vezérjeik, nem-is tilt-
ják öket a' Lopástól, Allzonyok' Ragado-
zásától, és erőszakos Tolvajkodástól. Söt
inkább Betsületet keresnek Gonofzságaikban.
A' Virtust gúnyolva ki-nevetik, és az em-
beri Kötések közzül, tsak azokat tartják,
a' mellyeket a' Babona tett kellemetesekké
elöttök.

Meg - vannak keményítve minden - féle
Vizontagságok' El-viselésére. Lovaiat-is a'
leg - nagyobb Nyomorúság' El - hordozására
szoktatják. Húfzon - négy Ora alatt, tsak
eggyfzer étetik, és itatják. Innen igen hit-
ványak, de azomban felette sebesek, és
tsak nem fáradhatatlanok a' Futásban.

Több.

Többszörre nyomorúságos Életet élnek az Arabsok, Kenyér, és Bor nélkül, mivelhogy a' Földet nem művelik. Kenyér' He-lyében valamely vad Magokkal élnek, a' mellyeket bé-áztatnak, és Téjjel vegyítve, Tésztát tsinálnak belőle.

Nagy - számú Tevéket, Ketskéket, és Juhokat tartanak, a' mellyeket elébb tovább legeltetnek. A' Legelőkön Ketske - szörből tsinált Sátorokat vonnak, a' mellyekben Feleségestől, Gyermekestől addig laknak, a' míg a' Fű el nem fogy, a' midőn ofztán más Legelőre hajtják Barmaikat.

Jóllehet illy kemény Életek' Módja, és vékony Eledelekkel élnek, még - is magasak, és jól termettek, de a' mellett a' Nap' Hevétől feketék, mivelhogy tsak nem mindnyáján egész mezítelenen járnak, és kevésnek van tsak rongyos Inge - is.

A' Bóldog Arábiának Partjain, és Szokotóra Szigetjében lakó Arabsok
kis-

kisobbek, Hamu-fzínük, vagy igen barnák, Termetekre nézve pedig fokot vetnek az Abiffzinabéliekhez.

Szokás az Arabsoknál inkább Szembe-tünő Részzeit, fetét-kékre festeni. Ezt a Színt, pontonként nyomatják bé a Húsbába, egy különösen arra készült Tövel, olly mélyen, hogy szüntelen meg-maradnak Nyomdokai.

A Pufztákban, Tremeken, és Túnis' Határain, Gálitz-kövel, és hegyes Késetskével egész Testeken, kék Húzásokat tsinálnak az Arabs Leányok, Szépségek' Emelésére. Az Afrikai Leányok között fokan vagynak, a' kik ezt a Pédát követik, ki-vévén azokat, a' kik fejéren születnek. De ezek között-is vagynak olly esztelenek, a' kik nem tsak Szemöldököket feketítik, hanem még Virágotskákat, és egyéb aprólékos Szépségeket-is, festenek Ortzáikra, Homlokokra, és Allokra, Gubits-füsttel, és Sáfránnyal.

Pufzta Arábiának Affzonyai Kezeiket, Ajakikat, és Allokat kékre festik, Orokra pedig arany, vagy ezüst Karikákat akasztanak, mellyeknek Szélessége három Újjnyi. Fejéren születtetnek, de a' Napnak Hévsége által, apródonként nagyon el-rútúlnak. Ifjú Leány-korokban igen kellemeteseek; és szüntelen énekelnek. Dallok nem olly szomorú, mint a' Per'sáknál, és Törököknél, de annál különösebb; mivelhogy erőszakosan nyomják-ki a' Lélekzetet, és a' Szillábákat igen sebessen mondják-ki.

Az Arábiai Fejedelem Affzonyok, azt mondja egy' más Utazó, a' kinek megengedték, hogy a' Sátornak egy Szegletén szemlélhette őket, igen szépek, és jól-termettek. Ezeknek Szépségéből lehet a' másokéröl-is ítélni, a' kik, mivelhogy soha sem járnak a' Napon, igen fejérek. De annál feketébbek a' közönséges Affzonyok. Természetes barna, és feketés Színeken kívül, egész Formájok-is igen rút. Az első Ifjúságnak Kellemei eggyedül türhetők benek.

nek. Az Affzonyok Tövel, Lyukatskákat
szúrkálnak Ajakaikba, és Puska-port, Ökör-
epével vegyítve, kennek belé. Ez az Egye-
lítés, mélyen bé-efzi magát a' Húsba, és
egész Életekben kék, fetét-sárga, vagy ón-
fzínü marad Ajakok. Szájoknak Szegleteibe,
Allokba kétfelől, és Ortzájokba-is, hasonló
Lyukatskákat tsinálnak, Szemöldököknek
Széleit feketére festik, és Szemek' Szegleté-
től ki-felé, ugyan azon fekete Színnel, Li-
neákat húznak, hogy az által, nagyobbak-
nak tetszjenek Szemeik. Mert közönségesen,
a' fekete, és kiülő nagy Szemekben helyhez-
tetik a' Nap-keleti Affzonyok, a' leg-na-
gyobb Szépséget. Ha az Arabs, az Affzo-
nyi Szépséget ki-akarja fejezni, azt mondja:
Olly Szemei vagynak, mint a' Ga-
zellának. * Minden szerelmes Énekeik-
ben, leg-inkább, a' szép fekete, vagy Ga-
zella-Szemekről beszéllnek. Szépjeiket
rendszerént ezen Allattal szokták egybe-ha-
sonlítni. Igaz-is, hogy a' Gazella, egygy
m 2 a'

---

* *Capra Gazella Linn. egygy Neme a'
Vad-ketskének.*

a' leg-fzebb Allatok közül. Læg-inkább lehet tapafztálni benne , valamelly ártatlan Félénkséget , a' mellynek fok Hasonlatossága vagyon , eggy ifjú Leánykának bátor-talan Szemérmetségével. A' fő, vagy újj házas Affzonyoknál Szokásban vagyon , fekete-re festett Szemöldököket , Homlokokon, öfzve-húzni, Karjaikon, és Kezeiken, Tövel, mindenféle Figúrákat, Virágokat, Al-latokat 's a' t. szúrkálni, Körmeiket pirosra festeni, a' melly Színnel, a' Férjfiak, Lovoknak Serénnyét, és Farkát-is szokták festeni. E' mellett, még Fülöket-is meg-fúrják az Affzonyok, eggynéhány Helyen, és Karikákat, és holmi tsengö Dolgokat, füg-gelztenek reája. Karjaikat, és Láb-fzár-ikat, Zsinegekkel tzifrázzák-ki.

Az Arabsok igen szerelem-féltök. Jól-lehet vették, vagy ragadták Feleségeiket, még-is Szeretettel, és neminémüképen Tisz-telettel bánnak vélek.

Az Egyiptombéliek, Szomfzédi az Arabsoknak, ugyan azon Vallásúak, és mint ezek, a' Török Birodalomhoz tartoznak, még is fok Szokásaikban különböznek tőlök.

Az Egyiptomi Affzonyok felette barnák, de eleven Szemük. Középfzerü Nagyságok fintsen, Öltözetek ijéftö, és a' Társalkodásban igen unalmasok. Igen termékenyek. Azt állítják némelly Utazók, hogy a' Termékenység, a' melly a' Nilus' Ki - áradása által okoztatik, a' Földröl, az Állatokra, és Emberekre - is el-terjed. Azt tsalhatatlan Tapasztalásnak tartják, hogy az újj Víz termékennyé téfzi az Affzonyokat, ha ifznak belöle, vagy benne ferednek; innen közönségesen Juliusban, és Augususban terhersednek meg. A' Tehenekröl azt mondják, hogy tsak nem mindég kettöt borjaznak 's a' t.

Ezen egyy Réfzröl hafznos Bé-folyása a' Nilus' Ki-öntésének, más Réfzröl vesze-

delmes Nyavalyákat okoz. Sohó a' Világon nintsenek több Vakok , mint Égyptomban , mivelhogy az egésségtelen Levégő Szemfájásokat okoz , mellyeknek rend szerént Vakság a' Ki-menetele. A' Nilus' Ki-öntésekor , a' Vérhas-is igen nagyon uralkodik , és vezedelmes , a' Víznek Sóssága miatt.

Az Affzonyok kitsinyek , a' mint már jelentetett , a' Férjsiak ellenben magassak. Mind a' két Nemnek Olaj-zöld Színe vagon , Mennél inkább távozik az Ember Kairótól , annál fetét-barnább a' Lakosok' Színe.

Az Égyptombéliek' természetes Hibái közzé tartozik a' Túnyaság , és Félénkség Minden Dolgok , leg-inkább a' Kávészásban , Dohányozásban , Alvásban , vagy az Útfázkon-való Lotsogásban áll. Ezen Élet' Módjának természetes Következése a' Tudatlanság , a' mellyhez még a' Hijjában-válóság is járúl. Még a' Koptok * sem üressék attól. Jóllehet meg-kell vallaniok , hogy

Ne-

---

* A' régi Égyptombéliek' Maradékai.

Nemességeket, Tudományaikat, Hadi-gyakorlásaikat, Hiftóriájokat, sőt még Nyelveket - is el - vesztették , és eggyfzersmind eggy igen híres , és hatalmas Nemzetből , nyomorúlt , Jobbágy - néppé lettek , még - is , egész a' más Nemzetek' Meg - vetéséig , kevélyek .

Azok a' számos Nemzetek , a' kik a' Déli Tengernek Partjain Egyiptomtól fogva , egész a' Nagy Tengerig laknak , és azon nagy Darab Földet , Barbáriától egész az Atlás' Hegyéig , el - foglalják , igen különböző Eredetük . Nem - is lehet más - képpen , mivelhogy Arabsokból , Spanyolokból , Vandalusokból , és a' régi Időkben a' Rómaiakból , és Egyiptombéliekből - is szaporodott Népeiségek .

A' Tripolisi Allzonyok magassak , és igen nagy Szépséget helyheztetnek Terme - teknek Hosszúságában . Képeiket Tövel szúr - kálják fel , mint az Arábiai Allzonyok . A' veres Hajra fokot tartanak , és azért Gyer -

miekeiknek Hajokat szorgalmasan veresre festik.

A' Maur - Affzonyok, nagy Szépségnek tartják a' hosszú Hajat, és egész Bokáig nevelik azt. A' kiknek nem elég hosszú, és fűrű, azok hamis Hajat hordoznak; és Külömbség nélkül, mindnyájan Pántlikákban fonnyák. Szemöldököket barnára festik, és azt hiszik, hogy az által nagy Kellemetességet adnak a' Szemnek.

A' Maur - Affzonyok Szépek, mivel-hogy nem fokat mennek ki a' Házból. De Szépségek nem tart tovább harmintz Eftendős Koroknál, a' midőn már meg-szűnnek Gyermekeket - is szülni; ellenben nem ritka Dolog tizen - két Eftendős Anyát, és húszon-négy Eftendős Nagy - anyát látni. Mivel-hogy pedig közönségesen olly fokáig élnek, mint az Európai Affzonyok, másod, és harmad Izü Unokájokat is meg-érik.

Barbária' Hegyeinek Lakosi fejérek, azok ellenben, a' kik a' Tenger' Partjain, és a' Laposon laknak, felette el-süttettek a' Naptól.

Kachemirnek Lakosi igen szépek, és Termetekre nézve az Európaiakhoz hasonlítanak, és leg-kissebb Nyomdokait sem lehet Képeken látni a' Tatár Képnek, jól lehet Szomszédjaik. De különösen igen szép Affzonyok vagynak közöttök.

A' Georgiaiak még szebbek a' Kachimirbélieknél-is. Egész Georgiában nem lehet rútképet látni. Ezen Országnek Affzonyai eránt, olly adakozó volt a' Természet az Affzonyi Kellemetességek' Ki-oztásában, hogy tsak nem mindenütt, hanem az Ember hozzájok hasonlókat. Termeteknek Nagyságához, és Kartsúságához, Képeknek különös Szépsége járul. A' Férjfiak-is szépek, és természetes egészséges Okossággal bírnak. A' Tudományokra, és Mesterségekre-is hajlandók volnának; de a' rossz Nevelés, mély Tu-

datlanságba, és minden Gonofzságokba méríti őket. E' mellett még - is emberségeseek, és Betsület - tudók, és nehéz meg-haragítani egygy Georgiánust, de ha meg-haragítatott, el-törülhetetlen Gyülölsége.

Tzirkáffziában - is igen szép fejer Affzonyokat lehet találni, a' kiknek kellemetes Abrázatjok, és igen - igen szép Színű Homlokok, nagy, és sima; Szemöldökök, minden Mesterség nélkül, olly gyenge, és vékony Szálú, mintha Selyem-fonalak boronganának Szemeik felett. Szemeik nagyok, és szelídek, Tekintetek által-ható. Orrok gyönyörűn formáltt, Ajakaik pirosak, Szájok kitsiny, és mosolygó, Ajakok hosszas-kerék, mellynél a' leg-jobb Képfíró szebbet nem festhetne. Nyakok, és Melyjek, egéfsz Tökéletességében jelen meg. Bőrök olly fejer, mint a' Hó, Termetek magas, és hajló, Hajok fekete, mint a' fekete Bársony. Az Idegenek eránt barátságosak, és kedveltetők, mindazonáltal igen hü-

hűségesek, éppen nem Szerellem-féltő Férjekhez.

A' Rómániai, Tzirkáffziai, és Georgiai Affzonyok igen szépek, és negyven öt, ötven éltendő Korokig, egészségesek maradnak. Munkások, és a' leg-keményebb Dolgokkal foglalatoskodnak.

Ezek a' Nemzetek a' leg-nagyobb Szabadságot tartották meg a' Házasságban. Ha meg-történik, hogy a' Férj nem egészen elégszik meg Feleségével, és bé-vádollya azt, azonnal el-hozatja az Affzonyt, a' Helység' Ura, és el-adatja, a' Panafzlónak pedig, más Feleséget ad. De, ha az Affzony panafzol elsőben, el-vétetik Férjétől, és szabadon botsáttatik.

Az Utazók szerint, színt' olly szépek a' Mingréliai Affzonyok, mint a' Georgiaiak, vagy Tzirkáffziaiak. Úgy látszik, hogy eggy Eredetek-is vagyon ezekkel. Termetek, és Képek, különös Szépségű,

gü, Tekintetek gyözedelmeskedő, és veszedelmes. Szemöldököket festeni szokták közönségesen, a' rútak pedig, vagy a' Vének egész Képeket, Szemöldököket, Ortzájokat, Homlokokat, Orokat, és Allokat befestik.

Nagyon szeretik ékesgetni magokat. Úgy öltözködnek, mint a' Per'siai Affzonyok, és Fátyolt hordoznak, de, a' melly tsak felső, és hátúlsó Részét fedi bé Fejeknek. Elmések, Magokviselése módos, és kedveltető.

Midön valakinek Szívét meg - akarják nyerni, vagy Szeretőjeket meg-tartani, vagy meg - rontani, a' leg - gonofzabb Eszközöket sem hagyják próbálatlan. Hitelensegekről is igen esméretesek.

A' Férjfiak - is felette rossz Erköltsüek. Mindnyájan Tolvajkodásra oktattatnak. Úgy üzik azt, mint egygy olly Mesterséget, a' mellyben Gyönyörüséget, és Betsületet keresnek, és azért minden Tartózkodás nélkül
be.

befzélik egymásnak, minden meg-tett Lo-
 pásaikat, és közönségesen, Helybe-hagyást,
 Hírt, és Dítséretet nyernek az által. Oroz-
 gyilkosság, Erőszakos - tolvajlás, Hazugság,
 Vitéztetteik ; Kurvázkodás, Sokfeleség-tar-
 tás, Vérbűn, Virtusaik. Eggy Férj a' más-
 nak Feleségét el ragadja. Attyoknak, vagy
 Annyoknak Testvérjét, Testvérjeknek Leá-
 nyát, Irtózás nélkül vészik Feleségül. Eggy-
 szerre két három Feleséget véznek, és a-
 zonkívül még Agyasokat-is tartanak. Nem
 igen szerelemfélők. Ha Történetből, vala-
 kit kapnak Feleségeknél, Jussok vagyon a-
 zért egy Disznót venni, a' mellyet azután,
 mind a' hárman együtt emésztenek - meg.
 Ebből áll az egész Bosszúállás. Igen dítsé-
 retesnek tartják a' Sokfeleség' és Agyas-
 tartást, mivelhogy az által sok Gyermekek-
 re téznek Szert, a' kiket vagy Pénzen le-
 het eladni, vagy külömbféle Eszközökért,
 és Ennivalóért el-tserélni.

A' Rabzolgák nem nagy Árúk itt.
 Húszon-öt esztendő's Férjfiakat, negyven esz-
 ten-

tendősig, tízen-öt Talléron, az Öregebbeket kilentzen, tízen lehet meg-venni; tízen-három ezstendős szép Leánykák, tízen-nyóltzig, húsz Talláron mennek, az Afzonyokot tízen-kettőn, a' Gyermekeket pedig, három, négy Talléron adják.

A' Törökök fokféle Nemzetekből vészik Eredeteket, és mindent mondott az Ember, a' mit tud, ha azt mondja, hogy eröss, és jólalkotott Emberek. Igen ritkán lehet púpost, vagy sántát látni közöttök. Az Afzonyok-is, rend-szerént szépek, jóltermettek, és Hiba nélkül valók. Mivelhogy soha sem mennek ki fedetlen Ortzával, igen fejérek.

Azt írják, hogy Kis A'siában még a' Paraszt Afzonyok-is, virágzó Rózsa-színük, Bőrök gyenge, fejér, sima. E' végre a' Chiói Földet * bé-áztatják Vízbe, és

Ke-

---

* Terra Ciha vel Selinusia. E' világos - szürke, Agyag-természeti Föld

Kenet Formát tsinálnak belöle , a' mellyel, midön a' Ferdöben vagynak, Testeket, Ab-
 rázatjokat, és Hajokat bé-kenik. Szemöl-
 dököket némellyek feketítik, némellyek pe-
 dig Ruz má v a l * étetik-el, és azután va-
 lami fekete Színnel, hamis Szemöldököket
 festenek fél Hóld Formára. Messzéről szép-
 nek látszik, de közelről annál rútabb.

Égyiptomban terem valami kis Bok-
 rotska, Alkanna ** a' Neve a' Lakosok-
 nál. Ennek a' Leveleit porrá törik, sárga,
 vagy veres Festéket-is tsinálnak belöle, a'
 mellyel a' Török Asszonyok, Kezeket, Lá-
 bokat, és Hajokat sárgára vagy veresre
 festik.

A'

Föld, a' Szennyet magához vonja,
 és felódozó Erővel bír, a' melly
 által, a' Testnek Szeplőit, és Seb-
 helyeit el-törli, a' meg-tsomósodott
 Melyeket meg-lágyítja, és a' Da-
 ganatokat el-olztatja.

* A' Ruzma a' Földből ásattatik, fe-
 kete, és olyan, mint valamelly
 meg-égettetett Asmány (Minera)
 Bányája Galátziában vagyou.

** Lavosonia inermis Linn.

A' Török Afzonyok igen nagyon be-
tsülik a' fekete Szemet , és azért égetett
Tutziával , olly feketére festik azt , a'
mint tsak lehet. E' végre valamelly Arany-
vagy Ezüst vékony Késetskével élnek , azt
Nyálokkal meg-nedvesítik , hogy a' fekete
Porból , valami ragadjon reája , és a' Szem-
ben menjen , midön azt gyengén el-húzzák,
a' Szempilla , és Szemgolyóbis között. Min-
den Nap gyakran ferednek , és füstölik ma-
gokat ; eggy Szóval , miudent meg-téfnak,
a' mi Szépségeknak Megtartására , vagy
Nevelésére , valamit hafználhat.

Júdeának mostani Lakosi a' több
Törökökhöz hasonlítanak , de valamennyivel
barnábbak. Innen a' régi 'Sidóknak is bar-
nának kellett lenni.

A' Görögök , Görög Országnek Éjj-
fzaki Réfzeiben , fejeerek , a' Déli Tartomá-
nyokban , vagy Szigetekben pedig , feketék.

A' Görög Affzonyoknak, nagy Elsőségek vagyon a' Török Affzonyok előtt, Szépségekre, és Elevenségekre nézve; nagyobb Szabadságban-is élnek. Konftántzinápoly' Táján, a' Görög Affzonyoknak igen szép Hajok szokott lenni, és egész Sarkig ér, de azok nem olly szép Abrázatúk, mint a' többiek.

A' nagy Szemeket magas 'Szemöldököket, nagy Szépségnek tartják a' Görögök, mind, az Affzonyokban, mind a' Férjfiakban. A' régi Görög Képeken, és Pénzeiken - is felette nagy Szemek vagynak, ha a' Rómaiakkal vettetnek öfzve.

Az Arkhipelágus Szigetjeinek Lakosai, többnyire mindnyájan jó Úfzók, és Búvárok, úgy hogy a' fzerentsétlen Hajóknak Elzközeit, ki-keresik a' Tenger' Fenekén, és Számós Szigetében, addig meg nem házasodnak az Ifjak, míg nyóltz, vagy a' mint némelleyek írják, húfz Ölnyire, lenem tudnak bukni a' Vízben.

Azt is írják, hogy némelly Szigetekben, kiváltképpen pedig a' Nikári Szigetben, az a' különös Szokás vagon, hogy ha a' Lakosok a' Mezőn vagynak, mindenkor igen messzéről befzélnek egymással. Olly Mód nélkül erős Szavok-is vagon, hogy egy Fertály-és gyakran egy egész Mértföldnyire meg-halják egymást, a' melly által igen hosszasan tartt a' Befzélgetés, mivelhogy egynéhány Minuta telik-el benne, a' míg a' Kérdésre elérkezik a' Felelet.

A' Spanyolok soványak, és kicsinyek. Termetek vékony, Fejek igen szép, Abrázatjoknak Vonásai rendesek, Szemeik szépek, Fogaik jólrendelttek, de Színek sárgás, és barna. A' Gyermek, Születésekor, fejérek, és szépek, de Színek Idővel igen nagyon meg-változik. Ezekből igen könnyen meg-lehet különböztetni a' Spanyolt más Európai Nemzetektől. Némelly Spanyol Tartományoknak Lakosi, kiváltképpen a' Bidasszáa Víze mellett, igen nagy Fülük.

Fekete Hajú Embereket nem igen lehet találni, Angliában, Flandriában, Hollándiában, és több Éjjfzaki Tartományokban, mint Dániában, Svétziában, és Lengyel Országban-is.

A' Svétziai Affzonyok igen termékenyek. Eggy Affzony, tíz, tizenkét, tizennyóltz, húsz, húszon-négy, harmíntz Gyermecket szül. A' Lakosok felette sokáig élnek, úgy hogy száz negyven, és száz hatvan esztendősek-is találatnak közöttök.

Ezen nagy Termékenységből nem lehet bé-hozni, hogy a' Svétziai Affzonyok igen szerelmesek, mivelhogy tudva vagyon, hogy az Éjjfzaki Tartományoknak Lakosai tiszták, és Szűzek, még-is olly szaporák voltak, Elejétől fogva, hogy egész Európát eltöltötték, a' mellyért Éjjszakot, a' Nemzetek' Műhelyének nevezik a' Historikusok.

A' Dánusok - is nagy, és erős Emberek, eleven, és piros Színük. Hosszú Életet - is élnek, mellynek Okát az igen tiszta Levegőben kell keresni.

Első Péter Czár' Uralkodása előtt, tsupa Barbarusok voltak az Oroszok. Mint egy Jobbágyságban született Nép, ostobák, kegyetlenek, félénkek, és érköltstelenek voltak. Az Affzonyok, és Férjfiak, együtt feredtek, olly felette meleg Ferdőben, hogy másnak lehetetlen lett volna azt ki-állani, a' mellyből osztán egyenesen igen hideg Vízbe ugrottak. Igen rosszúl - is éltek. Leg-főbb Eledelek, Ugorka, és Afztrakáni Dinnye vólt, a' mellyet, a' Nyáron által, Vizzel, Lifzttel, és Sóval szoktak bé-tsinálni. Azonban Affzonyaik már akkor festették, vagy ki-szaggatták Szemöldökeiket, és Mesterséggel mást tsináltak helyettek, Ortzáikat - is pirosra festették. Drága Kövekkel, és Gyöngyökkel - is tudták magokat ékesíteni, és gazdag, és drága Matériákkal ruházni.

Ezt

Ezek Jelei vóltak annak, hogy az Oro-
fzok már pallérozódnak, és e' Izerént nem
vólt olly igen nagy Dolog jó Rendbe hozni
öket, Péternek, a' mint azt némelleyk
állítják.

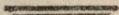
Meg-fontolván már minden Környülállá-
sait az Európai, és Asiai Nemzetek' ed-
dig való Le-írásának, ki-tetfzik, hogy a'
Szín igen fokot függ az Ég' Tájától, jól-
lehet nem lehet annak minden Változásait,
egyenesen ezen Oknak tulajdonítani.

Kétség nélkül, igen fok Okok vagynak,
a' mellyeknek Bé-folyások vagyön a' Nem-
zetek' külömbözö Színekre, söt még Ter-
metekre, és Abrázatjok' Formálására - is.
Eggy a' leg-föbбек közöl az Eledel. A'
másodikat pedig a' Nemzetek' Életek' Mó-
dában, és Erköltseikben lehet keresni.
Eggy pallérozott Nemzet, a' melly jó Al-
lapotban él, rendes, és tsendes Elethez fzo-
kott, és a' jó Igazgatás által, a' Nyomorú-
ságoktól Bátorságban vagyön, következés-

képpen, az Életre szükséges Dolgok nélkül nem szükölködik, tsak ezen egy Okból is, erősebb, szebb, és jobban termett Embereket mutathat, mint egy vad, független Nép, a' hol mindegyik kéntelen maga magának keresni Élelmét, mások' Segedelmétől megfosztatván, majd Éhséget szenved, majd a' Mértékletlenségnek Következéseit szenved, Erejét a' felettébb. való Munka, és Fáradtság által, ki-meríti, a' Levegő minden Vízfontagságainak ki van téve, a' nélkül, hogy magát az ellen óltalmazhatná, és inkább Barom, mint sem Ember Módra él.

Folytatása következik.

9

FANNI HAGYOMÁNYAI.
